

Pericopa Pinhas - „Fiii lui ...”, „Ficele lui ...” și semnificația lor [anul 5780]

Pericopa Pinhas este a doua în lungime după pericopa Naso și este pe numele unui personaj controversat al cărui acțiune se petrece în fond în pericopa anterioară, Balak. Printre altele, în această pericopă găsim amănunte despre cel puțin patru fii sau fiice renumiți sau părinții lor sunt renumiți. Despre fiicele lui Țlofhad, renumite datorită lor însuși am scris deja. Astăzi vom învăța despre ceilalți fii din această pericopă. Unele povești sunt pentru mai bine, iar altele pentru mai rău.

1. Fiii lui Korah (Core)

În această pericopă, în cadrul pregătirilor pentru intrarea în țară, se derulează un recensământ în care sunt numărate familiile, triburile etc. Ne este povestit ce li s-a întâmplat de-a lungul vremii. Familia Korah (Core) lipsește și în continuare apare un verset uluitor după care numărătoarea continuă normal. Versetul conține patru cuvinte: „Și fiii lui Korah nu au murit” (Numeri 26:11). Interesant că în unele traduceri apare „Dar fiii lui Korah nu au murit”. Aceasta este o interpretare foarte logică. În orice caz, aici avem o mare problemă: de ce ei nu au murit cu toată ceata și Toraua o amintește în mod explicit? Noi știm că toți cei implicați în această revoltă au murit. Ca dovadă, fiicele lui Țlofhad când vin la Moșe să-și ceară moștenirea, îi spun că tatăl lor a murit nu pentru că a fost în ceata lui Korah, ci din alt motiv (Numeri 27:3).

Rași elucidează această enigmă, de ce fiii lui Korah nu au murit: „Ei au fost la început printre conspiratori, însă în timp ce se derula rebeliunea s-au gândit din nou și s-au pocăit. Cu alte cuvinte la început și ei erau printre conspiratori, dar în timpul rebeliunii, în ultima clipă s-au răzgândit și s-au pocăit și au fugit fără să spună o vorbă. De aici comentatorii învață că dacă greșești în viață, poți întotdeauna să-ți corectezi greșelile, să te pocăiești și să fi iertat. Așa cum ei au rămas în viață.

Acești fii a lui Korah au un loc special în ritualul nostru. Noi îi amintim o dată pe an într-un moment fascinant: De Roș Hașana, exact înainte de suflarea în *șofar*, noi citim de șapte ori Psalmul 47 care începe cu versetul „Către mai-marele muzicii, un psalm al fiilor lui Korah”. Noi îi amintim în aceste momente solemne și emoționante înainte să auzim *șofarul*, victoria lor asupra răului și alegerea binelui, în aceste momente de pocăință și de încoronare a lui Kadoș Baruch Hu asupra întregii lumi și asupra noastră.

2. Fiii lui Aaron

În timp ce fiii lui Korah nu au murit, fiii lui Aaron, unii dintre ei, au murit: „Și lui Aaron i s-au născut Nadav și Avihu, Elazar și Itamar. Și Nadav și Avihu au murit când au apropiat foc străin în fața Domnului” (Numeri 26:60-61). Cum se poate explica că pe de o parte fiii lui Korah nu au murit, iar fiii lui Aaron au murit? Ca de obicei sunt foarte multe răspunsuri. În primul rând, noi avem libertatea de a alege. Tatăl tău poate fi Korah „cel groaznic”, iar tu te căiești *teșuva* și rămâi în viață. Pe de altă parte, tatăl tău poate fi Aharon „cel care iubește pacea și urmărește pacea” și să mori în timp ce apropii foc străin în fața Domnului, lucru pe care îl poate înfăptui numai cohen hagadol (marele preot). Să ne amintim ce spune marele înțelept Rambam (Maimonides): „Fiecare om are permisiunea următoare: dacă vrea, poate alege calea cea bună în viață și să fie drept, *țadik*; dacă vrea, poate să aleagă drumul cel rău și

să fie un rău, jalnic, *raşa*”.

Vom propune încă o explicație posibilă, aflată în versetul următor: „Și a vorbit (Moise) către Korah și către toată ceata sa zicând: Mâine dimineața Dumnezeu va arăta cine este a Lui și cine este „sfânt” și-l va apropia de El, și pe cel pe care îl va alege îl va apropia de El” (Numeri 16:5). Comentatorii spun că Moise le-a propus să nu se pripească, ci „să doarmă” pe ideea lor și în zori să ia hotărârea. Câteodată dormi o noapte și dimineața ți se mai limpezește mintea și gândirea. Într-adevăr, fiii lui Korah și-au băgat mințile în cap și s-au răzgândit. Fiii lui Aharon nu au avut răbdare să aștepte și să se gândească. Ei intenționau să-i moștenească pe Moșe și Aharon cât mai repede. Ei s-au năpustit în Templu în grabă și sfârșitul a fost ca atare.

3. Fiii lui Moise

Spre deosebire de fiii pe care i-am amintit până acum, este greu de găsit expresia „fiii lui Moise”. Ei nu ocupă un loc important în derularea evenimentelor. Imediat după povestea fetelor lui Țlofhad, Moșe hotărăște să numească un succesor. În legătură cu asta, midrașul ne aduce o poveste extraordinară: „După ce fetele lui Țlofhad și-au moștenit tatăl, Moșe și-a spus că el are nevoie ca băieții lui să-l moștenească și să-l succedă. Hakadoș Baruch Hu i-a spus: fiii tăi au stat degeaba și nu au învățat Tora. Ieșușua te-a slujit și te-a onorat. Cu toate acestea el se scula cu noaptea în cap și se culca în toiul nopții ca să apuce să facă tot. El este cel căruia i se cuvine să slujească pe Israel”. Cu alte cuvinte, fiii lui Moșe nu îl vor succeda. Nici Pinhas din pericopa noastră nu îl va succeda pe Moșe și nici fiii lui Korah care au făcut *Teșuva*, căință și bineînțeles nici fiii lui Aaron. Toți sunt din familia lui, rude cu el. Cel care îl va succeda este cu totul altcineva și anume „fiul lui Nun”. Cine este Nun? Nu știm fiindcă el nu este amintit în Tora. Este clar însă că el l-a crescut pe Ieșușua fiind tatăl lui. Atunci de ce a fost ales Iosua? Nu din pricina că el este „fiul lui” ci fiindcă el este „elevul lui”. El a aranjat mese și scaune (pentru a învăța), el a învățat de la Moise zi și noapte, el s-a concentrat pe învățătura lui și a trăit în jurul lui. Era de așteptat să vină porunca: „Și Domnul i-a zis lui Moise: Ia pe Iosua, fiul lui Nun, un bărbat în care este spirit, *ruah*, și contează (pune mâna) pe el” (Numeri 27:18).

Ceea ce contează în lumea asta sunt spiritul, sufletul, apropierea de Dumnezeu și învățătura pe care El ne-o dă prin diferiții înțelepți.

Observații

Ce învățăm din aceste detalii mici ascunse între rânduri. În primul rând fiecare dintre noi are permisiunea și dreptul de a alege între bine și rău și fiecare va fi judecat după alegerea lui și după faptele lui și în nici un caz nu după părinții lui sau după greșeli pe care le-a comis în trecut.

În al doilea rând apartenența la o familie nu-ți dă drepturi automate de a moșteni privilegiile puterii. Contează sufletul omului, credința lui și mai ales învățătura lui. Dacă fiii unui mare lider, chiar cel mai mare, n-au învățat nimic și nu au făcut nici o dată ceva ca să lucreze și să producă, ei nu vor avea parte de nici o șansă să moștenească pe părinți.

Și la drepturi toți sunt egali, bărbați și femei, săraci și bogați, privilegiați și anonimi. Fetele lui Țlofhad au același drepturi ca și fiii lui Aaron sau a lui Moise.